

Беларуская Думка

№ 9 2020
ВЕРАСЕНЬ

Александр АНЖЕНКОВ
**МЕЛИОРАЦИЯ КАК ОБЪЕКТИВНАЯ
НЕОБХОДИМОСТЬ**

Снежана МИХАЙЛОВСКАЯ
**ПРОГРАММЫ – СОЮЗНЫЕ,
МАСШТАБЫ – КОСМИЧЕСКИЕ**

Леонид КРИВОНОС
СТУПЕНИ УСПЕХА

Виктор ЛОВГАЧ
**НАЙДЕШЬ ТЕНДЕНЦИЮ –
ОБРЕТЕШЬ ПРЕДВИДЕНИЕ**

Сяргей ГАЛОЎКА
**ВІЛЕНСКАЯ ПАРТЫТУРА
РЫГОРА ШЫРМЫ**

ДЗЯРЖАЎНЫ ІНТАРЭС

Александр АНЖЕНКОВ. МЕЛИОРАЦИЯ КАК ОБЪЕКТИВНАЯ НЕОБХОДИМОСТЬ	3
--	---

ДОШКА ГОНАРУ

Леонид КРИВОНОС. СТУПЕНИ УСПЕХА	10
--	----

АБМЕРКАВАННЕ

БЕЛАРУСКАЯ ІНТЭЛІГЕНЦЫЯ Ў ВЫПРАБАВАННЯХ ЧАСУ	16
Круглы стол у прэс-цэнтры БелТА	

САЮЗНЫ ВЕКТАР

Снежана МИХАЙЛОВСКАЯ. ПРОГРАММЫ – СОЮЗНЫЕ, МАСШТАБЫ – КОСМИЧЕСКИЕ	20
КНІЖНЫ АГЛЯД	27

ПА СЛЯДАХ КЛАСІКАЎ

Сяргей ГАЛОЎКА. ВЛЕНСКАЯ ПАРТЫТУРА РЫГОРА ШЫРМЫ	28
---	----

ПРЭЗІДЭНЦЫЯ СТЫПЕНДЫЯТЫ

Виктор ЛОВГАЧ. НАЙДЕШЬ ТЕНДЕНЦИЮ – ОБРЕТЕШЬ ПРЕДВИДЕНИЕ	36
---	----

З МІНУЛАГА

Александр КАРАБЛИКОВ. МАРИЯ-АЙШЕ КЕКСТОЛЬМСКАЯ	42
Белорусский след в одной необычной судьбе	

«БЕЛАРУСКАЯ ДУМКА»

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ
І НАВУКОВА-ПАПУЛЯРНЫ ЧАСОПІС

Выдаецца з кастрычніка 1991 года
Выходзіць 1 раз у месяц

ЗАСНАВАЛЬНІК –

АДМІНІСТРАЦЫЯ
ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

ВЫДАВЕЦ – УП «БЕЛТА»

Генеральны дырэктар УП «БЕЛТА»
Ірына Барысаўна АКУЛОВІЧ

Намеснік галоўнага рэдактара
Таццяна ШАБЛЫКА

Навукова-рэдакцыйны савет

В.І. Бельскі, С.П. Вінакурава, А.Я. Гучок,
А.А. Каваленя (старшыня),
С.А. Кізіма, Ч.С. Кірвель, А.М. Косінец,
І.А. Марзалюк, У.А. Мельнік, М.У. Мясніковіч,
Д.Г. Ротман, І.В. Саверчанка,
І.А. Чарота, С.А. Шавель

Функцыі рэдакцыйнай калегіі
выконвае калегія УП «БЕЛТА»

Адрас рэдакцыі

220030, г. Мінск, вул. Энгельса, 30,
тэл.: 327-53-13, 327-55-33, тэл./факс: 289-19-55
e-mail: beldumka@belta.by
www.beldumka.belta.by

Юрыдычны адрас: 220030,
г. Мінск, вул. Кірава, 26
oper@belta.by

Падпісныя індэксы

74938 (індывідуальная падпіска)
749382 (ведамасная падпіска)

Пасведчанне аб рэгістрацыі

№ 6 ад 31 сакавіка 2009 г. Міністэрства
інфармацыі Рэспублікі Беларусь

Дызайн, вёрстка

Іван МІЦКЕВІЧ

Рэдагаванне, карэктурка

Таіса БУТЭВІЧ

Фотакарэспандэнты «БЕЛТА»

Г. Т. ДЫЕНТ®
Індэнзія № 02330/482
ад 21.02.2017. Пасведчанне аб ДРВВРДВ
№ 2/194 ад 23.02.2017.
Вул. Бабушкіна, 6А, 220024, г. Мінск,
Рэспубліка Беларусь

© «Беларуская думка», 2020
© УП «БЕЛТА», 2020

СЛОВА МАЛАДЫМ ВУЧОНЫМ

Роман МЕШКОВ.

Общинные праздники и дни памяти евреев Беларуси
в конце XX – начале XXI века 49

ФІЛАСОФІЯ

Владимир КАПМЫКОВ.

Фрагменты философского осмысления
коронавирусной инфекции 54

ПАЛІТЫКА

Владимир ТЕРЕХОВ.

Как стать мировым лидером 60

КНИЖНЫ АГЛЯД 65

ГІСТОРЫЯ

Аляксей КАПЛІЕЎ.

Медыцынскі перыядычны друк на тэрыторыі Беларусі
ў канцы XVIII – першай трэці XX стагоддзя 66

Аляксандр ГОРНЫ.

Перыядызацыя гісторыі беларускага нацыянальнага руху
ў Заходняй Беларусі (1921–1939) 75

Сергей ГВАРДИЯН.

Преобразование военных территорий Российской империи
накануне Первой мировой войны на примере
Виленского военного округа 83

ФІЛАЛОГІЯ

Ірына ЛАПЦЁНАК.

Прафесійны вопыт у галіне аховы гісторыка-культурнай
спадчыны ў фармаце міжкультурнага ўзаемадзеяння 90

САЦЫЯЛОГІЯ

Елена СИМАКОВА.

Споры семейные – интерес государственный 97

КРЫТЫКА І БІБЛІЯГРАФІЯ

Александр ДАНИЛОВ.

ЖИЗНЬ В СЕТЕВОМ ОБЩЕСТВЕ... 103

«БЕЛАРУСКАЯ ДУМКА» – пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая літара» ў намінацыі «Лепшыя навуковы, навукова-папулярны часопіс», IX Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая літара» і XVI Нацыянальнага конкурсу «Залатая літара» ў намінацыі «Лепшыя матэрыялы навуковай, навукова-папулярнай тэматыкі»

АБ ВЫДАННІ

Часопіс выходзіць на беларускай, рускай і англійскай мовах. Аўтары апублікаваных матэрыялаў у адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб сродках масавай інфармацыі» нясуць адказнасць за дакладнасць прыведзеных фактаў і звестак. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Перадрукоўванне дазваляецца па ўзгадненні з рэдакцыяй, спасылка на часопіс «Беларуская думка» абавязковая.

НЯШТАТНЫМ АЎТАРАМ

У адпаведнасці з загадам Вышэйшай атэстацыйнай камісіі ад 09.06.2016 года № 158 і рашэннем Калегіі Вышэйшай атэстацыйнай камісіі Рэспублікі Беларусь ад 12.06.2009 года № 11/6 часопіс уключаны ў Пералік навуковых выданняў Рэспублікі Беларусь для апублікавання вынікаў дысертацыйных даследаванняў па гістарычных, палітычных, філалагічных, філасофскіх, эканамічных і сацыялагічных навуках.